

יום רביעי ט"ו באלול התשע"ג, ביום שני ז"ך באלול התש"ע
נושאי השיעור:

שיעורו של מרן ראש הישיבה
רבנו מאיר מאזוז זצוק"ל

ניתן לשמוע
את שיעוריו של
מרן זצוק"ל
בערוץ קול ברמה
או ב'קו' בית נאמן:
079-9270505

בית הכנסת "אהבת התורה - איש מצליח"
רחוב הרב עוזיאל 43 ב"ב.

חידושים וביאורים בפרשת השבוע ועוד והלכות תקיעת שופר

(הולך סובב דברי מרנא הרב בא"ח ש"א פרשת ניצבים)

א. וכתבת על האבנים את כל דברי התורה הזאת באר היטב - בשבעים לשון. ב. הכל יש בתורה. ג. מלים קשות להבנה בתנ"ך. ד. "היום הזה נהיית לעם" - ס"ת שנכתב בו "נהיית" (חסר יו"ד), מה דינו? ה. אם לא תשמע בקול רבך חבל על החיים שלך. ו. "גרזים" - דגש באות זי"ן. ז. "ואלה יעמדו על הקללה". למה לא נאמר "יעמדו לקלל"? ח. מה פירוש "מסיג גבול רעהו"? ט. ביאור: "משגה עיור בדרך", "מטה משפט גר יתום ואלמנה", "מכה רעהו בסתר". י. נחת יש רק לשומרי תורה. יא. "הגבהה" לפני קריאת התורה או אחריה? יב. תקיעת שופר לנשים. יג. שברים-תרועה בנשימה אחת או בשתי נשימות? יד. ש"צ ששכח לומר "המלך הקדוש" להיכן חוזר? טו. שכח לומר בעש"ת "המלך המשפט". טז. ההבדל בין "מלך אוהב" ובין "המלך המשפט". יז. שכח לומר "זכרנו לחיים" וכיו"ב. יח. השלום (381) - ספריא-ל (381) - זכרנו לחיים (381) - בן איש חי (381) - רופא חולים (381).

"את כל דברי התורה הזאת באר היטב"

א. בפרשה כתוב: "והקמות לך אבנים גדולות ושידת אותם בשיד, וכתבת עליהן את כל דברי התורה הזאת בעברך... וכתבת על האבנים את כל דברי התורה הזאת באר היטב" (דברים כ"ב-ג' ח'), והמשנה אומרת (סוטה פרק ז' משנה ה') שכתבו את התורה בשבעים לשון. היו אבנים גדולות מאד כשנכנסו לארץ ישראל, (בימי יהושע כמובן), וכתבו שם את כל המצוות של התורה בשביל אומות העולם. אומות העולם יבינו בעברית! מה התועלת לכתוב להם בעברית? לכן כתבו להם בכל השפות שהם מבינים אז, המשנה אמרה בשבעים לשון. ויש אומרים שלא כתבו להם את כל התורה ממש, אלא תרי"ג מצוות בקיצור נמרץ. אנחנו מאמינים בא-ל אחד, נזהרים מאבר מן החי ודברים כאלה, שיבינו שהתורה זה דבר חשוב מאד. עובדה שהתורה שלנו שרדה שלושת אלפים וחמש מאות שנה וממשיכה לשרוד. לאומות העולם אין תורה כזאת, התורה

1. דרשה זו ממרן רבנו הגדול זצ"ל הכ"מ נמסרה ביום רביעי ט"ו באלול התשע"ג בבית מדרשו "אהבת התורה - איש מצליח" בין מנחה לערבית. ולפני הדרשה שאל אחד הנוכחים: בברכת הלבנה אומרים "והיה אור הלבנה כאור החמה" (ישעיה ל', כ"ו) משמע שכן יהיה שמש, וכתוב: "לא יהיה לך עוד השמש לאור יומם" (שם ס', י"ט)? והשיב לו מרן זצ"ל: הכוונה שלא צריכים את השמש, השמש ישנה, אבל יש לנו אור יותר חזק מהשמש. כמו שאדם מדליק נר בשעה שהשמש זורחת, מה שווה הנר? "לא יהיה לך עוד השמש לאור יומם", ולגונה הירח לא יאיר לך, והיה לך ה' לאור עולם ולאוֹקֵיך לְתַפְאֲרָתְךָ" (שם ס', י"ט) אינך צריך את השמש. אבל השמש קיימת, "אין כל חדש תחת השמש" (קהלת א', ט'). מה יעשו אומות העולם? הם צריכים את השמש. וגם לנו יש שמש, אבל לא צריכים את זה. הרי ברכת הלבנה נברך גם כן. יש מי שהבין בזוהר שאמר שבימי שלמה המלך היה "סיהרא באשלמותא" (זוהר בראשית דף ק"ע א') - הלבנה היתה תמיד שלמה, אמר אם ככה לא בירכו ברכת הלבנה. נניח שלא בירכו, ברכות דרבנן ותקנו את זה יותר מאוחר. אבל איך ידעו לקדש את החודש? הרי העדים צריכים לראות את הלבנה כשהיא קטנטנה קטנטנה. אם הלבנה תמיד שלמה, איך אפשר? וכי הזוהר מדבר על הלבנה שלנו? הוא מדבר על לבנה אחרת למעלה בספירת המלכות. מי שקורא את הזוהר כפשוטו לא מבין. פעם בא שוטה אחד לתלמיד חכם חתנו של הבעש"ט, רבי נחמן מהורודנוקא נדמה לי, אמר לו: בזוהר (בראשית דף צ"ט ע"א) כתוב "והנה שלשה אנשים ניצבים עלי" (בראשית י"ח ב') - זה אברהם יצחק ויעקב. איך יכול להיות? אברהם אבינו בבית, יבוא אברהם אחר, ויצחק עוד לא נולד ויעקב? איך זה יכול להיות? אז היה לו ילד קטן, שמו רבי ברוך ממז'יבז. (הוא היה חכם גדול. כשהיה בן שש למד משניות בבא קמא. אמר לאביו, אתה יודע מה זה בבא קמא? ברוך בן אדל קדוש מרחם אמו... אמו שמה אדל, היא היתה הבת של הבעש"ט. אמר: אני קראתי לה אדל ראשי תיבות "אש דת למו". דברים ל"ג ב'). אמר: מה מקשה השוטה הזה? הזוהר מדבר על מידותיהם - חסד, גבורה, תפארת. מיכאל מידת חסד - מידת אברהם, גבריאל מידת גבורה - [יצחק], רפאל מידת תפארת - [יעקב]. הזוהר משתמש ברמזים. פה הפסוק לא אמר "לא יהיה עוד שמש", אלא "לא יהיה לך עוד השמש לאור יומם", את לא צריכה אותו. "זאור החמה יהיה שבעתיים", ובכל זאת לנו יהיה אור יותר גדול מזה.

שלהם החזיקה מעמד כמה מאות שנים והכל הלך לאיבוד. שום דבר². ומאפה למדו שנכתב בשבעים לשון? יש פירוש יפה שהביא תוספות יום טוב (סוטה שם אומר אותו בשם הרב "גור אריה"), המלה היטב אם תעשה אותה כמו שעושים היום נ נח נחמ נחמן... חושבים שזה המצאה של ברסלב... לא, זה המצאה קדומה מאד. היטב - ה - 5, הי - 15, ביחד עשרים. היט - 24, 24=24+44. היטב - 26, 26=44+26 = 70. אם תעשה היטב בצורה כזאת יצא לך שבעים. זה נקרא "בריבוע". ככה אתה מוצא שבעים בדיוק. אבל יכול להיות הכוונה [של המשנה] בכל השפות שהיו באותו זמן, שפות של עמי כנען, הם לא מבינים עברית אלא צריך לכתוב להם בשפה שלהם. ואיפה האבנים האלה? נעלמו.

כלא בה

ב. ולא משמע שכתבו שם רק את שבע מצוות בני נח, כי "את כל דברי התורה הזאת" משמע את כל התרי"ג מצוות. אבל האבן עזרא כותב (כאן בשם הגאון רב סעדיה) ש"דברי התורה הזאת" הכוונה שכותבים את כל התמצית של התרי"ג מצוות, לא מלה מלה. וכי אומות העולם צריכים לדעת כל מה שכתוב בפרשת בראשית, נח, לך לך? מה הם צריכים לדעת? אמנם טוב להם לדעת, כדאי להם. בוש האחרון (היו שני 'בושים', בוש הראשון ובוש האחרון, "גם בוש לא יבושו גם הכלם לא ידעו" (דמיה ו' ט"ו)...), אומרים שהוא היה שייכור ובטלן, כמה שאביו ניסה לדבר איתו, שום דבר. בסוף הביא לו כומר אחד, אמר לו: תלמד אותו לא את הברית החדשה, אלא את הברית הישנה, תלמד אותו תורה (מתורגמת כמובן), סיפורים של המבול, של סדום ועמורה וכו'. הוא למד ושמע שיש שרר ועונש. חשב שהעולם מתנהג בהפקר, והוא רואה שלא ככה, אלא מי שעושה רע מקבל רע, ומי שעושה טוב מקבל טוב. כשהגיע זמנו והוא התמודד לנשיאות, היה מישהו אחר התנכל אליו, ושמו 'אלגור' (מצאו אותו בפסוק "האחד בא לגור וישפוט שפוט" (בראשית י"ט ט'). במלים "בא לגור" יש אותיות 'אלגור', והוא טוען שיש לו יותר קולות ממנו. ישבו שלשה חדשים וספרו ומנו, וחזרו ומנו, עד שהחליטו שבוש קיבל יותר. אלגור מנסה, עושה הכל, שמים וארץ, הוא משתגע... ואילו בוש אמר: מה שכתוב לי זהו, הלך לטייל על סוסים, רכב על סוסים. אמר שהוא למד בתורה שמה שכתוב זהו זה. אז ממילא הוא רכב על

2. אמרית שהנצרות והאיסלאם החזיקו מעמד. קודם כל זה הרבה פחות מאתנו. דבר שני, זה בזכות שגנבו מאתנו... בזכות קצת אמת שיש להם מאתנו, החזיקו מעמד.

הדלקת נרות	מוצ"ש	ר"ת
י-ם:	18:14	19:24 20:05
ת"א:	18:31	19:26 20:02
חיפה:	18:20	19:26 20:02
ב"ש:	18:30	19:25 20:02

הרב לא עונה לך לטובתך

1. לפעמים הרב אינו רוצה לענות לשאלות של התלמיד. למה? הוא אומר התלמיד הזה חריף, שיבין לבד. רב נחמן עשה ככה שלש פעמים לרבא תלמידו. רבא אומר הייתה שאלה בידי ממונות, רב נחמן פסק, ואני הקשיתי לו: אני למדתי בפרק המפקיד (דף י"ג ע"ב) אחרת, ולא ענה לי. למה לא ענה? לא שמע את השאלה? אחרי שנים רבא אומר "ושפיר עבד דלא אהדר לי" – עשה יפה שלא החזיר לי תשובה, שאני אבין בעצמי את התשובה. ילד מקשה קושיא, אני אתן לו תשובה מוכנה? מה החכמה? שיחשוב. הוא לא ענה לו, כלומר שאלתך אינה שאלה. פעם בבבא קמא (דף צ"ו ע"ב), פעם בבבא מציעא (דף ל"ה ע"א), ופעם בבבא בתרא (דף קנ"ב ע"א). **שלוש פעמים רב נחמן אינו עונה לשאלות רבא תלמידו, וככה גדל רבא שהלכה כמוהו בכל מקום חוץ מכמה מקומות.** [עיין בגמרות הנזכרות ובמה שכתב מרן רבנו זצ"ל בספרו אריס נסי ב"מ (לא תשיך עמ' מ"ח)].

"גרזים" דגש באות זי"ן

2. "ויצו משה את העם ביום ההוא לאמר, אלה יעמדו לברך את העם על הר גרזים" (דברים כ"ז, י"א-י"ב). תמיד אמרנו **'גרזים'** דגושה, לא אמרנו 'גרזים' רפוי כמו שאומר 'הצדיק הזה' [בחומש שהיה לפני הרב ע"ה]: "הזי"ן ללא דגש, ככה מדויק". למה ללא דגש? 'גרזים' ו'הגרזי' אותו דבר. **אם יש חיריק בלי יו"ד אחריה יבוא דגש.** כתב לחם ביכורים (בסוף שער ליקוטי הדקדוק שער ל"ד עמ' ת"א בנד"מ) "שמעתי מרבותי שיש שאומרים **גרזים** בלי דגש, ואמרתי להם למה? הרי זה חיריק לא מלא, חיריק חסר, ואחריה יבוא דגש. כמו: "הכנעני והפרזי" (דברים כ', י"ז), ונראה לי שצריך לומר בדגש, וככה בכל הספרים". מצאו איזה ספר כתב יד שכנראה הסופר שכח להדגיש. **בגלל שהוא שכח נקודה, נעשה תורה חדשה!** למה לא העירו על זה המפרשים הידועים – הרד"ק ואבן עזרא ואחרים – שלמרות שהמלה 'גרזים' בחיריק חסר הזי"ן רפויה? אף אחד לא העיר על זה. **לכן תמיד אמרנו 'גרזים' בדגש, וככה צריך לומר.**

לעמוד על הקללה

3. אז ששה שבטים עומדים מכאן מברכים את העם – שמעון לוי ויהודה, יששכר יוסף ובנימין. **"ואלה יעמדו על הקללה"** (דברים כ"ז, י"ג), לא כתוב 'לקלל את העם', אלא כתוב **"על הקללה"** לשון עדינה יותר – "ראובן גד ואשר, זבולון דן ונפתלי". ומה אומרים הקללה והברכה? רבותינו אומרים (סוטה דף ל"ב ע"א) שהקללה כתובה אחר כך "ארור האיש", "ארור האיש"... והברכה בשלילה "ברוך האיש אשר לא יעשה פסל ומסכה", מי שלא יעשה פסל ומסכה זה ברוך. "ברוך שלא מקלה אביו ואמו" – שמברך אותם, מכבד אותם, לא מבזה אותם.

מה זה "מסיג גבול רעהו"?

4. **"ארור מסיג גבול רעהו"** (פסוק י"ז). מה זה מסיג? לא הכוונה לשון השגה, לשון השגה כותבים בשי"ן שמאלית. אלא **"מסיג" הכוונה לשון נסיגה**, הוא מנסיג גבולו רעהו. רעהו יצא מהעיר, אז הוא לוקח את הסימנים של הגבול ומעביר אותם הלאה, כדי לגנוב את המקום שלו. עושים את זה כשאדם לא יודע. אנחנו יודעים בדיוק כמה מטר? עושים טעויות.

תהיה אחראי על המלים שלך

5. **"ארור משגה עיור בדרך"** (פסוק י"ח). לאו דוקא עיור ממש, אלא גם עיור בשכל, הוא לא יודע, בא אחד ומטעה אותו: תעשה דבר כזה. ואם היה הדבר נוגע לו, הוא היה בודק יותר, שם לב יותר, אבל זה לא נוגע לו, מה אכפת לו? אחר כך יבקש סליחה, "חכמה עצומה"..."משגה עיור בדרך", **אסור לך להטעות!** לפעמים אתה סומך, אומר "זה רופא גדול" וזה רופא אפס. כמה פעמים אומרים שאחד היה צריך ניתוח, ונותח ע"י הפרופסור הכי מומחה בעולם, ע"פ דעת ר' פלוני, פרופסור גרמני, והניתוח הצליח. אבל בחזרה לישראל נפטר במטוס... אז לא עשינו כלום. **הזהירות הרבה פעמים היא "שב ואל תעשה עדיף"**.⁵ אז

גדולים. איני יודע כמה מפרשים, אבל שלשה הבינו פירוש מוזר כזה והשיבו עליהם, והביאו הוכחה מרבנו חננאל שכתב: **עד ארבעים שנים את צריכת לי**, כמו שאמרו (בעבודה זרה דף ה' ע"ב) לא קאי איניש אדעתא דרביה עד ארבעים שנים (וע"ע בספר אריס נסי שם).

6. לפני כמה שנים הרב אלישיב היה חולה, ולא ידעו מה לעשות, יש ניתוח מסוכן. שאלו **לחתנו הרב קניבסקי** (יבדל לחיים) ואמר להם: "שב ואל תעשה עדיף", אל תעשו כלום. עד שבסוף הביאו רופא טוב מאד מאד, והוא טיפל בו – נדמה לי שהוא יהודי, אבל אין לו ידיעות ואומר: אני לא לוקח כסף, זה אדם קדוש. אמר לו: לפני שבע שנים אני טיפלתי בך, ועכשיו

סוסים, ושיחק וטייל, ובסוף נתמנה לנשיא ארצות הברית, כמה שהיה לא יודע כלום... אפילו שמות של מדינות ושמות ראשי מדינות הוא לא יודע, לוחשים לו אותם באוזן... איפה מצאנו ש'אלגור' פחות מבוש? הפסוק אומר בפירוש "בא לגור וישפוט שפוט". "בא-לגור" עם מקף זה כאילו מלה אחת, אז "בא לגור" מתחיל בבי"ת, "וישפוט" מתחיל בוי"ו, "שפוט" מתחיל בשי"ן, ראשי תיבות **בוש**. אז זה בוש, ובאמצע אלגור. בוש מקיף אותו מכל הצדדים... אתה תצא החוצה ואני אהיה במרכז. **בתורה יש דברים מדהימים, אי אפשר להאמין שלפני שלשת אלפים שנה כתוב בתורה בוש ואלגור ודברים כאלו.** אז היטב זה שבעים לשון, מצאו את זה.

מלה קשה בתנ"ך

7. "וידבר משה והכהנים הלווים אל כל ישראל לאמר. הסכת ושמע ישראל" (דברים כ"ז, ט). התרגום של הסכת הוא **"אָצַת"** – תקשיב. מאיפה באה המלה הזאת? בערבית יש לנו מלה כזאת "הוסקוט" – תקשיב, תשתוק. **כמה פעמים כשיש מלה קשה בתנ"ך, מחפשים דוגמאה או בארמית או בערבית.** יש פסוק אחד בתהלים (ט"ז ד') **"אך בצלם יתהלך איש"**, אך הבל יהמיון יצבור ולא ידע מי אוספם". מה זה "אך בצלם יתהלך איש"? שאדם הולך בצלם? מה בא הפסוק להגיד? אז ראיתי פירוש בשם דונש בן לברט. "אך בצלם" – בחושך. איך הגענו מ"צלם" לחושך? אלא אם תשים נקודה על הצ' של צלם – צ'לם, בערבית זה "דלאם", "דלאם" זה חושך. אדם הולך בחושך, "אך הבל יהמיון" – הוא הומה והומה והומה, צובר כסף "ולא ידע מי אוספם". זה פירוש מאד יפה. המלה "הסכת" לא משתמשים בה הרבה, אבל במקום שנאמרה, תחפש לה חבר בשפה שהיא אחותה של העברית, ארמית או ערבית, אחת משתיים.³

ס"ת שנכתב בו "נהיית" חסר יו"ד – "נהית" מה דינו?

8. **"היום הזה נהיית לעם"** (דברים כ"ז, ט). פעם אחת בספר תורה בפרץ בתש"ל היה כתוב שם "נהית" במקום "נהיית", חסר יו"ד. קראתי בתורה, אמרתי: הי, איפה היו"ד השניה? אז היה שם מישוה שאמר לי: אין דבר, היו"ד הזאת נחה, לא נורא. הגבאי גער בו, אמר: אין דבר כזה. האשכנזים לפעמים אומרים שאם המשמעות לא משתנה, זה בסדר. אבל גם לפי דעתם כאן המשמעות משתנה, "נהית" זה לשון קינה, לשון נהיה, **לכן אם זה חסר יו"ד מוציאים ספר תורה אחר.** נהיית זה פועל – הליה, לא פועל – נְהִיתָ. מה זה נהית?

אם לא תשמע בקול רבך חבל על החיים שלך

9. "היום הזה נהיית לעם". למה היום נהיית לעם? רש"י כותב במקום אחר (בסוף פרשת כי תבוא – כ"ט ו') עד ארבעים שנה אדם לא עומד על דעת רבו. **ילד לא מבין דעת רבו.** כמה שרבו אומר לו: זה לטובתך, לטובתך. הוא אומר: לא, הרב שלי מקבל כסף – מקבל משכורת, הוא חייב לומר את זה... אבל אני יש לי דעה משלי! רק אחרי שמגיע לגיל ארבעים, הוא מבין שרבו התכוון לטובתו. מה שאמר "לטובתך" זו אמת, וצריך לעשות ככה, אחרת חבל על החיים שלו. יש טיפשים שבילדותם אומרים להורים שלהם: "אנחנו דור חדש, מה אתה בא לחנך אותנו"? אתם דור חדש? מה דור חדש? מה הביא הדור החדש שלכם? הבאתם משהו חדש? לא הבאתם כלום. מה הבאתם? סתם שטויות, דור חדש – קופים חדשים באו... אבל ללמוד זה אחרת. אז אדם לא קאי אדעתא דרביה – עד ארבעים שנה, ואותו היום מלאו ארבעים שנה.⁴

10. **הערת אחד מהקהל:** אולי "הסכת" זה מלשון "ויהא כלב" (במדבר י"ג ל')? והשיב לו מרן זצ"ל: אבל כאן לא כתוב "ויסכת" [כלב]. [אלא שבאמת] יש בגמרא ש"הסכת" זה שתי מלים, וסכת, בתחילה "הס" – תקשיב טוב, אחר כך "תכתת" – תתחיל להבין ולהקשות (ברכות דף ס"ג ע"ב). אבל "הסכת" משמע פועל ושמנו הסכת, הפסוק לא אמר **"ויסכת כלב"** אלא "ויהא", אבל אין הכי נמי, זה אחד הפירושים.

11. ויש גמרא בבבא מציעא (דף ל"ג ע"א). רב חסדא היה תלמיד רב הונא, ופעם הוא שאל את רב הונא שאלה שהיה בה עוקץ, רב הונא חשב שהוא מתכוון עליו. מה השאלה? תלמיד וצריך לו רבו מה הדין? תלמיד שהוא בקי בהלכה הרבה, ולפעמים רבו צריך לשאול אותו שאלות, אז מה הדין, הרב עומד בפני תלמידו או לא עומד? אמר לו: **"חסדא, חסדא, לא צריכנא לך עד ארבעים שנים קפדי אהדדי"**. אני צריך אותך? אתה צריך אותי. "חסדא חסדא לא צריכנא לך, את צריכת לי". ואחר כך כתוב "עד ארבעים שנים קפדי אהדדי" – ארבעים שנה הקפידו, לא דברו אחד עם השני. קשה להבין את זה, בגלל מלה אחת שאמר תלמיד – וכנראה שלא התכוון – ארבעים שנה ברוגז? ארבעים שנה ברוגז זה לא שפוט. ארבעים שנה יום כיפור וראש השנה, התלמיד לא בא לבקש מחילה? והרב לא ימחל? איך זה יכול להיות? אז בא חכם אחד ואמר: אתם לא מבינים את הגמרא, קוראים אותה ככה: "חסדא חסדא לא צריכנא לך, את צריכת לי עד ארבעים שנים" – עד ארבעים שנה אתה צריך אותי. ואחר כך אין הכי נמי, יש לך סברא. לא הכוונה "עד ארבעים שנה קפדי אהדדי", ארבעים שנה חוזר למעלה. וזה דבר שטעו בו גדולי

ספר תורה, אומרים: יצאנו ידי חובה, גמרנו, ראינו ספר תורה, מספיק. שלום. הולכים הביתה... לכן אמרו להם: אתם לא תראו ספר תורה עד אחרי שנקרא, וככה מחכים. לכן בתונס כשהיו עושים מנין אחר מנין בימי שני וחמישי, ושם לא מוציאים פעם שניה ספר תורה עד שיבררו שיש ששה אנשים שלא שמעו ספר תורה. אם למשל רובם שמעו במנין הקודם, לא מוציאים ספר תורה. אז היו שואלים במנין השני או השלישי: "שמעת ספר?" "שמעת ספר?", אם שמעו כבר קריאת התורה, ואין ששה חדשים שלא שמעו, לא מוציאים ספר תורה. אבל למה אומרים "שמעת" ולא אומרת "ראית"? כי זה לא תלוי בראיה. אלא העיקר הוא שישמע קריאת התורה. אז בפסוק "לא יקים" הרמב"ן אומר שצריך להרים את התורה ולומר "זאת התורה אשר שם משה". (וע"ע בירחון אר"ת סיון תש"ן סי' ק"ח אות ב', ואולול תש"ן סי' ק"ס אות ב'). ברוך ה' לעולם אמן ואמן.

תקיעת שופר לנשים

טז. [בן איש חי פרשת ניצבים אות י"ז] נהגו הנשים לשמוע תקיעות שופר ביום ראש השנה, אבל לפעמים היא לא יכולה, למשל, היא אחרי לידה. למשל, יש לה תינוקות בבית והיא לבד, אין מי שיעזור לה, אין לה מטפלת, מה עושים במקרה כזה? יבוא התוקע לביתה ויתקע לה, אם היא נהגה ככה כל השנים, שיבוא התוקע. מן הדין היא לא חייבת, כי מצות עשה שהזמן גרמא נשים פטורות, אבל אם היא נהגה ורוצה להמשיך במנהגה יבוא התוקע ויתקע לה. ואם פעם אחת היא לא יכולה להביא תוקע, על פי הבן איש חי כאן תעשה התרה. אבל הרב יביע אומר (שיהיה בריא) אומר לא, כיון שרק פעם אחת היא רוצה לבטל כי הפעם קרה אונס, ואחר כך היא תחזור למנהג שלה, אינה צריכה התרה (שו"ת יבי"א ח"ב חאו"ח סי' ל'). הביא כמה פוסקים שאמרו ככה. וכמוכן לא כל תוקע מוכן לבוא. יתחיל להסתובב? יש כאלה מזכים את הרבים, הולכים לבתי חולים, הולכים לבתים של אנשים ותוקעים להם. והתוקע אינו צריך לתקוע לה מאה קולות, אין דבר כזה, אלא שלושים קולות בלבד בין לאיש ובין לאשה. בתפלה תוקעים מאה קולות, שלושים מיושב. מה זה מיושב? היום עומדים,

6. שיעור זה נמסר ע"י מרן רבנו הגדול זצ"ל הכ"מ ביום שני ז"ך באלול התש"ע בין מנחה לערבית בבית מדרשו "אהבת התורה - איש מצליח".

אדם צריך להיות אחראי, לא לזרוק מלה ואחר כך יאמר "סליחה", חכמה עצומה להגיד סליחה אחר כך? לא, אלא כבר בהתחלה תחשוב.

"ארור מטה משפט גר יתום ואלמנה"

יא. "ארור מטה משפט גר יתום ואלמנה" (דברים כ"ז, טו). לא הכוונה גר שהוא יתום. אלא גר לבד, יתום לבד, ואלמנה לבד. יראה אנשים חלשים, כמו אלה שמקצצים להם מביטוח לאומי, ילדים קטנים מטים משפטם, עושים כל מיני תחבולות להטות אותם. התורה אומרת עליו ארו.

יש נחת רק לשומרי תורה

יב. "ארור... עם אשת אביו... עם כל בהמה" (דברים כ"ז, כ"א). היום מגיעים בעוונות לדברים האלה כשהכל "מותר", "מותר", "מותר". כשהולכים על פי דרך התורה, התורה אומרת, מה שמותר לך, בזמן שמותר, ויש זמן שאסור. צריך קדושה, צריך טהרה, זה אחרת לגמרי. אבל ככה היום בני אדם. והגרוע ביותר הוא, שיש שומרי תורה ומצוות מקנאים בחילוניים, "הכל מותר להם". מותר להם? אין להם שום נחת אף פעם, כמו שאדם שותה מים מלוחים, ישתה ויצמא עוד יותר.

"ארור מכה רעהו בסתר"

יג. "ארור מכה רעהו בסתר" (דברים כ"ז, כ"ד). מה זה מכה רעהו בסתר? אמרו לי שיש היום דבר שנקרא "חדרי חרדים". במקום "חדרי חרדים" - "חדרי חרדים". ויש גם "ככר השבת". כל השקרים שבעולם מביאים שם. למה? כי אתה לא חייב לכתוב מי המדבר, זה לא כמו מכתב או דברים אחרים שצריך לדעת מי כותב את זה. באינטרנט תכתוב מה שתרצה, תשקר כרצונך, תעשה מה שאתה רוצה. פתאום קמים על בן אדם: ראינו אותך שאמרת ככה וככה. והוא אומר: אבל אני לא אמרתי כלום. אומרים לו: לא, פרסמו בככר השבת... פעם פרסמו שם דברי שקר עלי, למחרת כתבתי: "כיכר השבת ר"ת כיכר השקרים בלי תכלית"... שקרים בלי סוף, מה הטירוף הזה? לא אמרתי את זה מעולם. אמרו: סליחה, סליחה, לא באמת. חשבו שאני אשתוק להם... אחר כך מוסיפים ומוסיפים ומוסיפים, אבל לא כל אחד עושה את זה. אומרים יותר טוב לשתוק, [אבל] עד שהשקרים מוסיפים ומוסיפים ומוסיפים? אחר כך זה כבר נחתם, "אתה אמרת כך וכך", והוא לא אמר ולא חלם את זה. זה כולו לשון הרע. כולו לשון הרע, "מכה רעהו בסתר", כל אחד שרוצה להפיל את חבירו, מדבר עליו מאחורי הגב. והגרוע מכל שאתו הוא מדבר בפנים יפות: "לא, אתה בסדר גמור". והוא אומר "זה חבר טוב שלי". זה חבר טוב שלך? מאחורי הגב הוא מדבר עליך הכל...

לדון דין אמת

יד. "ארור לוקח שוחד להכות נפש דם נקי" (דברים כ"ז, כ"ה). סיפרו לי על שופט אחד שהיה מטופל בבית אבות, אבל הוא עשיר, אז מטפלים בו בכבוד רב. השופט הזה בן שבעים ושמונה, הוא מדבר צלול, אבל מדי פעם הוא משתגע, לוקח את הפטיש ומכה על השולחן ואומר: "בית המשפט"... הוא זוכר ימים שהיה שופט, צועק "בית המשפט". יום אחד דיבר עם היהודי שמטפל בו, אמר לו: הוא לא מאמין, אבל הוא יודע שכל הייסורים שהוא סובל, כמו דיאלוזה ודברים כאלה, זה מגיע לו. אמר לו: למה מגיע לך? אמר לו: כשהיה שופט הכניס כמה אנשים לכלא שלא כדין. אמר לו: למה הכנסת אותם? אמר לו: החוק אומר, זה העיד וזה העיד וזה העיד. וגרמתי שנשתייהם בכו, הילדים שלהם בכו, לא היה להם מה לאכול. הדמעות שלהם עשו לי את הדבר הזה. קל וחומר אם לוקח שוחד ומחייב אדם מיתה שלא כדין, "ארור לוקח שוחד".

הגבהה לפני קריאת התורה או אחריה?

טו. "ארור אשר לא יקים את דברי התורה הזאת לעשות אותם" (דברים כ"ז, כ"ו). הרמב"ן מביא מכאן רמז שצריכים להרים את הספר תורה ולומר "זאת התורה". יש שני מנהגים. החסידים נוהגים לעשות הגבהה אחרי קריאת התורה, ואנחנו נוהגים לפני קריאת התורה. וככה כתוב בנחמיה (ח') מפורש: "ויפתח עזרא הספר לעיני כל העם... וכפתו עמדם כל העם", ואחר כך קרא עזרא בספר תורה, זה כמנהג הספרדים. למה החסידים נוהגים אחרת? אף אחד לא יודע. מצאתי בכף החיים (סי' קל"ד אות ט"ב) שהיו פעם עמי הארץ גמורים, אם רואים

טיפלתי בן וברוך ה' הצלחתי, ואני מתכוון לטפל בך עוד שבע שנים. אבל לא היה עוד שבע שנים, שנתיים-שלוש וזהו.

לאור הסכנות האורבות לפתחנו ח'ו ראוי
נואד לערוך פדיון נפש בערב ר"ה ובסער
יוה"כ וכפי הבטחתו של רבנו חיים ויטאל
תלמיד האר"י הקדוש הנשיה בן מובטח לו
שמשלים שנתו

פדיון נפש

עיון לרוב שנה ששון ח'ל ראש השנה לעשות פדיון נפש
בדף קל"ט סוף ע"ד, שהביא באופן זה, והוא שבערב יום
בשם ספר הסוגות של הרב ראש השנה היה מנהג הקיס
מאיר בנימין ח'ל שקיבל פרושות לפדיון נפש מניין
מרב רייז ווילנא וזלחה בלבד והיה חסידם, ואחר כך
מכונה בגליון בספר בית בקרב יום המפורשים היה עשה
מועד שמונה חרב חיים הפדיון עצמו, וסומרים ובערב
ויטאל ח'ל היה מנהג בכל שנה סוכות היה מחלסם, חיה סוכות

הרבה על מה שכתוב בספר
הסוגות שמתחילי ח'ל בערב
סוכות היה מחלק הקופה,
ורכונה על קופה זו של פדיון
נפש ולא שהיה נבאי (גדוקה)
והקופה פדיון באופן זה בראי
שמשלים שנתו. עד כאן.

המועין בפדיון בעבור 26 ש"ח לכל נפש
יתקשר לטל. 055-6746187

כל ההכנסות יועברו לכששחיות בני תורה בערב סוכות כמובא במסורות

אומר שהוא הדין כאן לגבי המלך הקדוש, אם שליח ציבור טעה ואמר "הא-ל הקדוש" במקום "המלך הקדוש", לא יחזור מה' שפתי תפתח אלא מ"אתה קדוש". אם זה היה יחיד שטעה בתפלת לחש, שלוש ברכות ראשונות ברכה אחת הן וחוזר לראש. אבל כיון שהוא לא יחיד, אלא הוא שליח ציבור ואמר קדושה, הקדושה היא כמו ברכה נפרדת, והוא חוזר רק מאתה קדוש בלבד. אבל יש חולקים עליו, אומרים: וכי אנחנו חוזרים מתחילת העמידה כי הכל ברכה אחת?! הם שלש ברכות ונחשבות כאחת, אז גם אם נגיד שהקדושה היא ברכה נפרדת, והם נעשו ארבע, הארבע האלה כמין אחת. **ובאמת דעת רוב האחרונים לחזור מהתחלה.** לכן לא כדאי להיכנס למחלוקת, אלא יעמדו על המשמר, אם החזן טעה יתקנו אותו מיד, כדי שיתקן את עצמו תוך כדי דיבור. מה זה תוך כדי דיבור? שניה אחת, שיעור לומר "שלום עליך רבי". אם הוא אמר "הא-ל הקדוש-המלך הקדוש" הוא יצא, זה בסדר. **למעשה ההלכה כמו רבי משה לוי** (בשור"ת תפלה למשה ח"ד סי' מ"ג) **שחוזר לראש. הדברים שלו מאד נראים, הם מאד מסתברים.** לא רק הסברה הזאת, אלא הביא פוסקים רבים, הביא פשט מרן, הביא והביא. ועוד הביא טעם שהדין הזה של הירושלמי לא מוסכם, וכן אין אומרים סב"ל בתפלה כמו שהרב עצמו כותב ביביע אומר (ח"ב חאו"ח סי' ח). **רק אנחנו מביאים את שתי הדעות מפני הכבוד.** לכן לכתחילה לא להיכנס לספק, מיד יתקנו אותו וזהו, לא לישון... אחר כך החזן אומר: מה אני אמרתי? לא עושים ככה. **על ספק גם כן צריך לחזור.** למה? כי כל השנה אמרנו "הא-ל הקדוש". גם בזה וגם ב"המלך המשפט", אם הוא לא אמר את זה, הוא צריך לחזור. (וע"ע בשור"ת בית נאמן ח"ב חאו"ח סי' ל"ד).

שכח לומר בעשי"ת "המלך המשפט"

יט. הבן איש חי אומר (בהלכה י"ט) שב"המלך המשפט" אם הוא טעה ואמר "מלך אוהב צדקה ומשפט" כיון שאמר מלך, אינו חוזר. אבל דחו דבריו, אמרו כשהבן איש חי דרש את הדבר הזה שכיון שאמר מלך אינו חוזר, עמד **רבי אברהם הלל** (הוא היה אב בית דין בבבל¹⁰) ואמר לו: מחילה, אנחנו פוסקים כמו מרן (סי' תקפ"ב סי"א) שחוזר. אבל רבי יוסף חיים לא שמע לו. למה לא שמע לו? כי ידוע הכלל שאומרים סב"ל נגד מרן. אבל החידוש שחידש יביע אומר (ח"ב חאו"ח סי' ח') שבתפלה לא אומרים סב"ל. למה? כשאתה אומר לו מספק אל תחזור, אז הוא ממשיך לך את כל הברכות שאחר כך, ויכול להיות שכולם לבטלה לדעת רוב הפוסקים, לכן צריכים לחתוך את הדין. **והדין הוא כדעת מרן ורוב הפוסקים שצריך לחזור. ומוטב לחזור ולעשות [אולי] ברכה אחת לבטלה, מאשר להמשיך ולעשות כמה ברכות לבטלה.** אבל אם אדם גמר את התפלה, אז ממילא הוא יעשה תנאי [שאם אינו חייב לחזור, תהיה זו תפלת נדבה]. ויש אומרים שגם זה לא צריך, כי המנהג היה בכל עדות המזרח שמי שאמר "מלך אוהב צדקה ומשפט" במקום "המלך המשפט" שהוא חוזר.

ההבדל בין "מלך אוהב" ובין "המלך המשפט"

כ. ומה ההבדל בין "מלך אוהב" ובין "המלך המשפט"?

10. הבן איש חי לא היה אב בית דין, זה החידוש. **החכמים הגדולים היו דרשנים, מחברי ספרים, בלי תפקיד, ממש ככה.** הרמב"ם לא היה אב בית דין, הוא היה רופא של המלך, בקושי בשבת היו באים אליו ללמוד כמה מלים. אמר: "ואני חלש ועייף וחולה מהעבודה של כל השבוע" (עיין בשור"ת פאר הדור סי' קמ"ג, ובאגרותיו). הוא היה חותם, היה נגיד היהודים - נשיא היהודים, אבל אב בית דין ממש היה מישוה אחר. **הגר"א** לא היה אב בית דין. **הרב חיד"א** לא היה אב בית דין. **רבי יוסף חיים** לא היה אב בית דין. החזן איש לא היה אב בית דין. **הגדולים האמתיים אינם צריכים את הכסא של הדיינות.** פעם מישוה אמר לי: למה לא כתבת על פלוני הראשון לציון? אמרתי לו: קודם כל הוא עוזב את זה, דבר שני, זה כבוד בשבילו להיות ראשון לציון? **הוא מכבד את הכסא, לא הכסא מכבד אותו.**

אבל פעם היו כולם יושבים בתקיעות הראשונות, אחר כך שלושים בלחש של מוסף, ושלושים בחזרה של מוסף, ועשרה קולות לפני קדיש תתקבל, ועוד אחת בסוף - תרועה גדולה. אבל אם אתה בבית לא צריך מאה קולות, אלא שלושים בלבד. ואיך השלושים האלה? **תשר"ת תשר"ת תשר"ת, תש"ת תש"ת תש"ת, תש"ת, תר"ת תר"ת תר"ת.** לא כמו במוסף שעושים תשר"ת תשר"ת תשר"ת בכל פעם, שמה צריכים בכל ברכה את התקיעות כולם, אבל כאן אין ברכות, לכן נעשה כמו בתקיעות דמיושב.

ש"ר בנשימה אחת

יז. והשברים והתרועה צריכים להיות בנשימה אחת - לא לנשום בין השברים ובין התרועה. אמנם **בתפלה בבית הכנסת עושים מיושב בנשימה אחת, ובמוסף עושים בשתי נשימות.** אבל מרן כותב (עיין בס' תק"ץ סי' ד') שבנשימה אחת יוצאים ידי חובה, לכן אם אתה לא עושה פעמיים, תעשה בנשימה אחת. בבית הכנסת לצאת ידי חובת כולם נעשה עוד פעם במוסף שתי נשימות, אבל אם אדם עושה כולם בנשימה אחת מספיק. למה? כי השברים והתרועה של תשר"ת הם במקום התרועה של התורה. התרועה של התורה מסופקת. למה מסופקת? הקראים השתמשו בזה לפגוע בדברי חכמים אמרו: תראה, אפילו בתקיעה של כל שנה יש לכם ספק, מה יש לכם בטוח? שאלו את זה בקירואן. ומקירואן שלחו את זה **לרב האי גאון**, ורב האי גאון אמר להם (הובא בב' סי' תק"ץ): זה לא ספק, אלא כולם כשרים. גם ככה וגם ככה וגם ככה, אבל זה **נראה כספק**, אלה טוענים כך ואלה טוענים כך, כל אחד אומר: אני שמעתי אחרת, לכן רצו חכמים לצאת ידי חובת כולם. וככה מפורש גם **בזהר** (במדבר דף ר"א ע"ב). ואילו **הרמב"ם** אומר (פ"ד מהלכות שופר ה"ב) שזה לפי אורך הגלות ומה שעברנו נדודים וצרות, לכן היו ספקות⁷. זו מחלוקת. לכן שברים ותרועה שאנחנו עושים, מן הדין זו תרועה של התורה, אבל אנחנו מסופקים אם זה גנוחי גנח לבד [ולכן עושים תש"ת], או ילולי יליל לבד [ולכן עושים תר"ת], או גנוחי גנח וילולי יליל [ולכן עושים תשר"ת], לכן הם נחשבים כדבר אחד, לא נושמים ביניהם. (כמו שלפעמים כשעושים צילום רנטגן, אז זה שמצלם אומר: "לא לנשום", "לנשום כרגיל"...). אז התוקע ידע כאשר יקרו⁸, שהמקראי יאמר לו: "תקיעה", "שברים ותרועה", **שיזכור לעשות אותם בנשימה אחת.** ויש חכמים אומרים כיון שהם בנשימה אחת הם נחשבים דבר אחד, לכן תשר"ת זה שלשה קולות בלבד, זה לא ארבעה, כי שברים ותרועה זה ביחד. תש"ת שלוש קולות, תר"ת שלוש קולות. כפול עשר פעמים במשך כל התפלה זה תשעים. וזה רמז בתורה (במדבר כ"ט א'): "יום תרועה יהיה לכם". **לכם גימטריא תשעים.**

ש"צ ששכח לומר "המלך הקדוש" להיכן חוזר?

יח. הלכה י"ח אם אדם טעה ואמר "הא-ל הקדוש" בעשרת ימי תשובה במקום "המלך הקדוש", צריך לחזור [ולתקן] רק אם הוא נזכר מיד. לכן צריכים לעמוד על המשמר שלא יצטרך החזן לחזור מהתחלה, ויכנס לספק אם יחזור לראש ועל קדושה, או לא יחזור [אלא ל"אתה קדוש"], יש מחלוקת גדולה בדבר הזה. **הרב עובדיה (שיחיה) אומר (בשור"ת יב"א ח"א חאו"ח סי' ח' ועוד) לפי דעת המאירי (בברכות דף ל"ד ע"א) שאומר כיון שאמר קדוש זה נחשב כאילו זו ברכה חדשה. למד את זה מהירושלמי. הירושלמי (ברכות פ"ה ה"ג) מספר על אחד ששמו "בן בוטיטי"⁹ והוא "נשתתק באופניי", הוא היה חזן והתפלל "יוצר", כשהגיע לאופנים מרוב הפחד של האופנים וחיות הקדוש, השתתק מפחד. (נראה היה **אדם גדול**, אחרת לא היה נכתב בירושלמי). אמרו שצריך לעמוד אחר תחתיו, האם הוא יחזור מתחילת יוצר אור וימשיך? הירושלמי אומר כיון שענו "קדוש קדוש" זה כאילו ברכה נפרדת, לכן מי שעולה אחריו יגיד "לא-ל ברוך נעיונות יתנו". וגם מרן (סי' נ"ט ס"ה) ככה כותב, אין צריך לחזור מהתחלה, רק ממקום שפסק. אז המאירי כתב שהוא הדין לגבי מי שטועה ב"אתה קדוש". והרב עובדיה**

7. וכי היום אין לנו ספיקות במבטא האותיות? יש עקשנים אומרים: לא. המבטא של עי"ן וחי"ת הוא שיבוש! שיבוש? עד כדי כך? זה שיבוש? זה אמת לאמתה! מה ספק יש בדבר הזה? איך תפרש את הגמרא שאמרה (ברכות דף ל"ב ע"א ומגילה דף כ"ד ע"ב) קורין לאלפי"ן עייני"ן? ודאי שיש עי"ן. מי שלא יכול - לא יכול, אבל לא תאמר שזה שיבוש. אז גם אז אחרי הגלויות היו ספיקות.

8. יש כאלה שנוהגים להקרות. **הרב שך ע"ה**, "העבודה" שלו ביום ראש השנה (בתקיעות) הייתה שהוא מקריא. לא תוקע, מקריא. אומר לו: תקיעה וכו'. ומותר לומר גם תקיעה ראשונה אחרי הברכה, לא תאמר שזה הפסק, זה לא הפסק כי זה צורך הברכה כמו גביל לתורי [ברכות דף מ' ע"א] וכל הדברים האלה [עי' מ"ב סי' תקפ"ה ס"ק י"ח ובשעה"צ שם]. היום לא צריכים להקרות. בדרך כלל לא צריכים כי יש לנו ספר ויש לנו הכל, אדם יכול לתקוע ולשים את האצבע שלו בספר.

9. החזן הזה, לולי הסיפור הזה מעולם לא היינו זוכרים אותו... מה השם הזה "בן בוטיטי"? אבל זה כתוב בירושלמי, וככה הוא נשאר לדורות, נקבע שמו לדורות.

ומגדל חנואל עד "יקבי המלך"

מתוך שיחותיו ודרשותיו של מורנו ראש המוסדות
הגאון הגדול רבי חנואל כהן שליט"א
ראש ישיבת 'לבנימין אמר' ברכיה

שמחה בתורה

(מתוך הספר החדש "שמחת התורה" חומש דברים)
ושמחת בכל הטוב אשר נתן לך ה' אלקיך (דברים כ"ו, י"א).

טוב לכל

מהו הטוב שעליו מדבר הפסוק? הרי הרבה פעמים דבר שטוב לאדם מסים רע לחברו, לאחד טובה העשירות, ולחברו רעה שמא תגרו או תו למדות משחתות, לאחד ספר מזיק ומלח מועיל ואלו לחברו להפך, אם כן מהו הטוב שטוב לכלם? אומר רבנו אור החיים הקדוש: זוהי התורה! אומרת הגמרא (ברכות דף ה' ע"א): אין טוב אלא תורה, שנאמר: "כי לקח טוב נתתי לכם תורתי אל תעזבו" (משלי ד', ב'). אדם שלומד תורה, שומר את התורה, יהיה לו כל הטובות שבעולם. זה טוב ששייך אצל כלם.

הגאון הרב שלום מנשה ע"ה היה רבה הראשי של ירושלים, זכה לאריכות ימים עד גיל תשעים ושבע, ועד יומו האחרון "לא כהתה עינו ולא נס לחו" (דברים ל"ד, ז), לילה לפני פטירתו עוד כתב תשובה בענייני ממוזרות. הרב כהן קמטע עד גיל שבעים כרבה של מרוקו, ולאחר מכן עלה לארץ ישראל ושמש כרבה הראשי של ירושלים עד יום מותו. הרב נפטר בליל שבת קדש שבת הגדול, בתאריך י' בניסן תשס"ג. עשה סעדת שבת כרגיל, ולאחר מכן תוך כדי למודו נפטר במיתת נשיקה.

פעם ספר הרב שבמרוקו הגוים מאד היו מכבדים את חכמי היהודים, ביום הכפורים לפני תפלת נעילה, מלך מרוקו וכל העשירים היו באים ומבקשים מהרב שייברך אותם לשנה טובה. לאחר שהרב אמר את זה, סים: "וכל הכבוד הזה, לא היה שוה לי כמו הזמן שאני יושב ולומד תורה! הייתי הולך ללמוד ושוכח מהכל!". זהו ממך ושמחת בכל הטוב".

מתלהטים

ממשיך אור החיים הקדוש ואומר: "בכל הטוב" - הוא התורה, שאם היו בני אדם מרגישים

במתיקות ועריכות טוב התורה, היו משתגעים ומתלהטים אחריה, ולא יחשב בעיניהם מלא עולם כסף וזהב למאומה, כי התורה כוללת כל הטובות שבעולם! אדם שיקרא את המשפט הזה ארבעים פעם, תתלהט נפשו באהבת התורה, הוא יקבל חשק גדול מאד בלמוד, יהיה להוט אחריה כמו משגע.

חכמי ישראל שחיו לאחר רבנו אור החיים הקדוש, אמרו שביאורו נכתב ברוח הקדש. הרב חיד"א מספר בספרו "שם הגדולים", שהוא למד אצלו בשיבה בירושלים, ולאחר שנפטר רבי חיים בן עטר, במשך מספר חדשים עדין היו שומעים את קולו בשיבה! כביכול הנשמה שלו הייתה באה לשיבה, היה גדול שבגדולים!

סנדקאות במליון דולר

בימים אלו אנחנו נמצאים בחדש אלול, כל אחד צריך להתחזק בקביעת עתים לתורה. כמה גדולה המעלה וההשיבות של הקובעת עתים לתורה, כמה צריך להקפיד לא להפרות מהקביעות בשום מצב שבעולם.

ישנו גביר אמיד מאד בארצות הברית, התורם לנזקקים ולמוסדות תורה וחסד. לפני מספר שנים בשעה טובה נולד לו בן, והוא מאד רצה שהגאון הרב אשר אריאלי שליט"א, מראשי ישיבת "מיר" יהיה הסנדק. היום ישיבת מיר היא הישיבה הגדולה ביותר, היא מונה כשבעת אלפים בחורים ואברכים! הרב מפרסם מאד בכשר ההסברה שלו, יודע לפרק ולנתח דברים קשים בגמרא בצורה נפלאה. כל יום הרב מעביר שיעור בעיון ליותר מחמש מאות תלמידים ואברכים! ארבע מאות מהם נמצאים בבית המדרש, ועוד כמאה שומעים בחוץ דרך ומקולו.

התקשר הגביר למזכיר הישיבה, בקש שהרב יבוא לארצות הברית להיות סנדק בבית של בנו, ובתמורה הוא מוכן לתרם לישיבה מליון דולר! בדק המזכיר את זמני הטיסות, ואף לאחר שצמצמו את זמני הטיסה באמריקה ראו שיהיה הרב מקרח לומר יום אחד על השעור היומי.

כשראה זאת, התקשר לגביר ואמר לו: "אנחנו מאד מעריכים את הנכונות שלך לתרם, אבל אנחנו מצטערים, הרב לא יוכל לבוא לבדו לבדו". "למה? מה קרה?", שאל הגביר. אמר לו: "בכל יום הרב מוסר שיעור לחמש מאות אברכים ובחורים, אנחנו לא יכולים לבטל שיעור לכל האברכים והתלמידים שבבית ברית של תורם חשוב ככל שיהיה". תמה הגביר: "אבל אתם תקבלו תרומה של מליון דולר!". "אף על פי כן", השיב המזכיר, "התורה חשובה יותר, אי אפשר לבטל את השיעור הזה". ואכן כך היה, הרב לא טס לאמריקה והמשיך את השיעור כבכל יום.

מתרושש והון רב!

הישיבה הפסידה מליון דולר? מיד נדע... לאחר מספר ימים בדק מזכיר הישיבה את חשבון הבנק, ולהפתעתו הוא רואה הפקדה חדשה של שני מליון דולר! מי הפקיד שני מליון דולר? מאיפה באו בלי הודעה מקדמת? כשבדק, ראה שהגביר אבי הבן הוא זה שהפקיד לישיבה את שני מליון הדולרים הללו... מיד התקשר אליו ושאל לפשר הדבר. השיב הגביר: "דוקא בגלל שהרב לא בא לבדו תרמתי שני מליון דולר, אם יש מקום שמוכנים למסר נפש כל כך בשביל שיעור תורה, בו אני רוצה להשקיע!". כמה חשוב להקפיד על קביעות בלמוד התורה.

אומר המדרש (דברים רבה פרשה ד' אות ה'), אמר הקדוש ברוך הוא: שמעו לי, שאין אדם שומע לי ומפסיד. אדם ששומע בקול הקדוש ברוך הוא לעולם לא יפסיד! לכן עכשיו בחדש אלול נתחזק כלנו ונרבה בלמוד התורה, בתפלה, במצוות ובמעשים טובים.

עקב הביקוש הרב למוסדות חינוך ולימוד תורה, הוקמה ישיבת חזון

להיות חזון
ב-4 שעות בלכוד
על ידי החזון

רבי כפיר פרטוש

לפרטים ורשומה:
לקורס הקרוב אליר 658-4143933

ליקח את גזר הדין!

היה בברית הקדושה כי אלה תיקונים ונחלת בנות
לבא חלוקה את תפילות ופסוקים את מלא
אבראות, פריכה וחלוא
זה פדיון נפשו...

בע"ה מידי יום עורכים פדיון נפש המסוגל לישועות
על פי הסדר שתיקן מרן החיד"א ע"י רבני הישיבה שליט"א

פדיון נפש כללי 52 ש"ח לשם
פדיון נפש פרטי 160 ש"ח לשם

למסירת שחות התקשרו: 08-6727523
(אפשר לשלוח הדעה, רו קווי, מענה 24 שעות)

מוקדי מכירת ספרי מכון אורח צדיקים ברחבי הארץ:

מוקד מרכזי מושב ברכיה מוסדות "חכמת רחמים" 08-6727523 / 9105 ש"ח

ירושלים הספריה הספרדית רח' ב' 4, 2265-02-537-02	חיפה הרב יהודה חדר 052-767-9513
תל אביב ביתאום עם הווקד בבריה	בני ברק ישיבת "כסא רחמים" רח' שוואל 26, רחוב זלמן שער 053-8137452
מחשבה מחשבה כהנא 058-4122763	אשקלון חנות חנוך 08-4759841

למען הספר

יום הלדת של הפעל שם טוב ושל תלמיד תלמידו בעל התניא

שבוע שעבר ב"ג פאלול היתה אצורה של הבן איש חי, בשבוע הזה - י"ח פאלול - היה יום הלדת של הפעל שם טוב ושל תלמיד תלמידו בעל התניא. (יש אומרים שהפעל שם טוב לא בטוח, אבל בעל התניא בטוח). ולא רק זה, אלא אמרו שבכל שנה כשהגיע י"ח פאלול, הפעל שם טוב היה עושה דרשה יפה מאד, כי הוא נולד באותו היום, וחסידים עושים יום הלדת (לא כמו הליטאים, הליטאים אומרים: "יום הלדת - את פרה...") (בראשית מ"ו). לא עושים יום הלדת: אבל החסידים עושים. וכן איש חי מסיע להם. הבן איש חי אמר (ש"א פרשת ראה אות י"ז) כשאדם מגיע ליום הלדת יעשה בו שמחה. וגם כשהוא מגיע ליום שעשה בו ברית מילה, יש לו בקשה ליום הזה: "היום הזה זכיתי להגיע לברית מילה, ומל אותי עבדך אבי פלוני בן פלוני... רואים שיש ענין ביום הלדת). ויש אומרים כשהגיע רבי שניאור זלמן לגיל שלש (הוא נולד בתק"ה, אז זה היה בשנת תק"ח - וזאת האיל האחד תפח"י. שמות כ"ט, ט"ו) ואף אחד לא הכיר אותו, הפעל שם טוב נמצא במוזיבוז' והוא נמצא בסוף העולם. הפעל שם טוב אמר דרשה על המאמר (גדרים דף ל"ב ע"א) "בן שלש שנים הכיר אברהם את בוראו". ואמר שזה רומז על הילד הזה (שהוא לא זכה לראות אותו), ודבר עליו. ולא רק זה, אלא אמר בדרשה שלו שלפני שלש שנים ירדה נשמה גדולה לעולם, שהיא תהיה בקיאה גם בנגלה וגם בנסתר, ולכן קוראים לו "שניאור" - שני אורות. אז הפעל שם טוב ורבי שניאור זלמן נולדו ב"ח פאלול. ובכ"ד פאלול זה יום האצורה של החפץ חיים, שאלפים ורבבות השפיעו מהספר שלו. אז שלשת החכמים האלה של הספרדים (הבן איש חי), והחסידים והליטאים (החפץ חיים היה ליטאי) נפגשו ביחד בתוך עשרה ימים. (עלון בית נאמן גליון 427 אות ב').

ידע תדע

בפליחות יש לספרדים סגנון מיוחד במינו. כל רגש וכל מדק ומסדר. במיוחד השירים של רבי יהודה הלוי. בדקתי וראיתי שכל ימי חייו של רבי יהודה הלוי לא קרה שום מקרה רע בספרד, (ולא אצל הספרדים בכל מקום). פעם אחת נפגע איזה יהודי אחד ששמו 'שלמה בן פרוציאל מקסטיליא', שהרגו אותו הנוצרים. ורבי יהודה הלוי כתב עליו קנה שאין כמוהו בעולם. כתב שם שה' יתברך ימחק את מלכות אדום, על מה שהם עשו לנו, אמר שם: תמחק אותם, תפיץ אותם תפוצר אותם. רבי יהודה הלוי לא רגיל לדברים כאלה, כי בכל התפלות שלו היה ממתיק את הדינים. כשאשתו אומר בפליחות: "יה שמע אבינו, המחלים פניה, אבינו לפניך, אל תעלם אוננו". "יה עם ממעמקים, יקראו מרג מצוקים, אל נא תשיבם רקים, היום מלפניך". "ומחה היום חובם, ויצא כמו שני נבם, ולך תכין לבם, וגם תקשיב אוננו" [לחבר רבי יהודה הלוי]. הכל מוסד על פסוקים ושבירי פסוקים, מסדרים עם ראשי תבות של שמו "יהודה". אבל הפלים כל כך פשוטות וכל כך נוגעות ללב. ואם תהיה גזרה (ב"מ) אתה קורא פייט של רבי יהודה הלוי וכל הגזרות ומחקות, רק שידע לטעם אותם ולא נקרא אותם כ"מצות אנשים מלמד". (עלון בית נאמן גליון 29 ו"ג, וגליון 372 אות "א").

הלכה נאמנה

בראש השנה יש הרבה בוכים, וככה כתוב בשער הפנוות (דף צ' ע"א) שרבו האר"י היה בוכה בתפלות של ראש השנה, והיה אומר שמי שאינו בוכה בראש השנה שלו לא משלמת. "אין נשמתו הגונה ושלמה". אנחנו בוכים בעקר בפייטים - "חטאי לו ירחיו בם שכני אצי ברחו ורחקו מגבולי", אבל לבכות לכתחלה לא פשוט. כי הגר"א אמר (מעשה רב ס' י"ז) שאסור לבכות בראש השנה, יש פסוק מפרש בנביא שפאשר פאו ישראל לירושלים בימי נחמיה, קראו להם [ביום ראש השנה] דברי תורה, והם התרגשו מאד מהדברים, והיו כל העם בוכים. ואמר להם נחמיה התרשאת: "אכלו משמנים ושתו ממתיקים ושלחו מנות לאין כוון לו... ואל תעצבו כי חדות ה' היא מעולם". (נחמיה ח', י'). אף הרב הגר"א אומר שפדאי לבכות? לכן הגר"א אומר לא לבכות. הפסוק אמר לאכל ולשתו, ואל תעצבו כי חדות ה' היא מעולם, תהיו שמחים בקדוש ברוך הוא ואתה אומר לבכות? (מה זה התרשאת? נתנו לו חכמים רשות לטעם את היו של הגוים בשביל לתת למלך. כי לפעמים מכניסים בתוך חזון רעל, ואם יקרה למלך שום דבר יקחו אותו למות. ובגלל שהגזרה של סתם ינים היתה חדשה, אמרו לו חכמים: אתה יוצא מהפכל. ככה הסבירו מה זה "נחמיה התרשאת" - התרשאת, יש לו התרשאות (רש"י עזרא ב, ס"ג)). אבל זה לא פשוט, וכי מהרבה האר"י נעלם פסוק, או שהגר"א לא הבין את הגר"א? אז מן הרב עובדיה (ש"ת יתה דעת ח"ב ס' ט"ו ועוד) תרץ (ויש מפסקים קצת בתראי שלו, אין לי מה לעשות מי שיפקפק - יפקפק). הרב עובדיה אומר ככה, לבכות לכתחלה לא, אבל אם אדם מתרגש, והבכה נופלת עליו, זה בסדר. ככה הלשון של שער הפנוות "מי שהבכה נופלת עליו", זה סימן שנשמתו גבוהה ומסדרת ומתקנת. ומי שאין לבו בוכה - הוא לא מבין עברית... אם אתה קורא "אלקי אל תדיני נמעלי, ואל תמוד אלי חקי כפעלי" - אל תמוד לי כפי המעשים שעשיתי. "בחמלתך גמול עלי ואחיה, ואל נא אל-ל, תשלם לי גמולי". הוא חייב לבכות. אם אדם קורא פייטים של ראש השנה ונפשו הוא חייב להתרגש. אף אפשר לקרא פייט "לך אל-ל תשקת" ולא לבכות? אף אפשר! רק אדם שלא יודע עברית, הוא קורא ולא מבין כלום. שואל רק: מי חבר את זה? אכן עזרא או רבי יהודה הלוי, פלוני ואלמוני ונחש הקדמוני... תקרא את המלים, הם שורפות! חוזרות את הלב לבית חללו. "ויום לכתה לפניך, רצה נא את הליכתה... ותשלח מלאכי החן, ויצאו נא לעמתי". המלאכים שבאים ללוות את הצדיק הם מלאכי חן. לא מלאכי המוות. וישלח בואך יאמרו. בקול אחד בביאתי - גידו שולום בואך רבי פלוני, איפה היית עד עכשו? "...יביאנוי לגן עדנה, ושם תהא ישיבתי. ואתעצו בארך, ושים כבוד מנוחתי". לקרא את הדברים האלה ולהרגיש כמו אבן, זה בן אדם שצריך לעשות לו נתיח - "והסרתי את לב האבן מבשרך ונתתי לכם לב בשר" (יחזקאל י"א, טו). לכן בשבן אדם קורא ומתפעל זה טוב, אבל לבכות לכתחלה לא. לכן התשובה הסתירה, הגר"א אומר, אם בכה נופלת עליו, והגר"א אומר, לכתחלה לא לבכות. צריך לשלוח פה. החג הזה יש בו שמחה. המדרש אומר (הובא בטור ס' תפ"א) שפדרך העולם אדם שיש לו משפט, זו צרה צרורה, אינו יודע מה לעשות. אבל ישראל אינם עושים כן. אלא הולכים ומסתפרים בערב ראש השנה, ומתלבשים ושמחים, כי יודעים שהקדוש ברוך הוא רחום וחנון. אם יגשו אליו בבשת פנים הוא מרחם עליהם, לכן לא לבכות, אבל אם אתה מתרגש בתפלה - תתרגש. וזאתה להתרגש. (וראה עוד במדור ידע). (עלון בית נאמן גליון 427 אותיות ו- ח' ובהערות)

כשצדיקי עליון הם סנגורין

והמליצים לתתם אותך לחיים טובים ולשלום
מי לא מצטרף???

האלף לך שלמה

בעשרת ימי תשובה עשרת הדברים שיסדרו לך את השנה:

תפילה ב"אהל
הצדיקים"

מנין כהנים
מיוחדים
בגזירת בית דין

הוצאת
עין הרע

הקדשת ימי
הלימוד במוסדות
להצלחתכם

תיקון כרת
בערב ר"ה

תפילת
הכהנים המיוחדים
(ר' ברכאל, ר' חננאל ור' רחמים)
בשעת הנעילה!!!

סגולת מורן הבן
איש חי צ"ל עם
האבנים בלב הים

פדיון
נפש

תפילת השליחים
הקדושים בקבר
הסבא קדישא

תיקון כרת
בערב יוה"כ

חייגו כעת:

***9105**

וכל זה בסך **250*** ש"ח בעבור 5 שמות

עלות לשם בודד 260 ש"ח | ניתן לתרום מכספי מעשרות
ניתן לפרוס לתשלומים | השמות יוזכרו בל"ג לפרטי פרטים
על כל בקשותיהם (בתפילת נעילה ברכה כללית)

רב קווי | 24 שעות | נדרים פלוס

או בהודעה ל: 08-6727523

